

OSTRAVAN.CZ

1. Začal předprodej vstupenek na festival NODO – Dny nové opery Ostrava. Co přinese sedmý ročník?

08.04.2024 ostravan.cz - Redakce

Odkaz na originál

Klíčová slova: Ostrava (4); Divadle (2); Ostravská (2); Antonína; Bazika; David; divadlem; Dvořáka; Jiří; Jiřího; moravskoslezským; Myrona; Národním; Nekvasil; opera; opery; Ostravou; Ostravského; Ostravských; Ostravy

K Roku české hudby přistupuje NODO z protisměru: festival dává příležitost těm, pro které tvořit v České republice je klíčové, bez ohledu na národnost tvůrců. České skladatele letos zastoupí František Chaloupka a Haštal Hapka, na další opeře objednané festivalem NODO pracuje Newyorčan Ian Davis, do **Ostravy** se chystá inscenační tým z Vídně nebo Berlína. "Identifikovat tvorbu umělce z hlediska národnosti není samozřejmostí a je otázkou, co vše lze pod pojem česká hudba zahrnout a co zdánlivě české přináší též kultuře jiného národa," říká ve své úvaze k Roku české hudby Petr Kotík, umělecký ředitel **Ostravského** centra nové hudby, které festival ve spolupráci s **Národním divadlem moravskoslezským** pořádá. A připomíná např. Mozartovu operu Don Giovanni.

František Chaloupka (1981) napsal pro NODO své čtvrté operní dílo – jeho operní prvotina Eva & Lilith měla premiéru na prvním operním bienále v roce 2012. Aktuálně pracuje na opeře Zaprodanec, v níž se volně inspiruje osobností význačného českého pedagoga a myslitele Jana Ámose Komenského. Citujeme autora: "Na začátku celého nápadu byl vztah Komenského a jeho přítele a mecenáše, hraběte De Geera. Ludvík De Geer byl nizozemsko-švédský bankéř, který vlastnil prosperující zbrojařský průmysl a dodával zbraně do Švédska, Nizozemí i Čech. Je ironií osudu, že Komenského duchovní spisy a učebnice byly – zjednodušeně řečeno – sponzorovány švédským zbrojařským průmyslem. A i když Zaprodanec není opera o Komenském, toto byl výchozí inspirační moment celého díla."

Chaloupkův Zaprodanec bude operou o organizaci, konkrétně pak o samořídícím a navigačním systému zvaném AMOS (Aircraft Maintenance Operational System). Vystupovat v ní budou sólisté, sbor, orchestr, součástí bude také live cinema. V sólových rolích se představí barytonista Felix Heuser, sopranistka Markéta Schaffartzik a (kontra)tenorista Valentino Blasina. Zpívat bude také sbor Canticum **Ostrava**, který připraví sbormistr Jurij Galatenko, hrát bude mezinárodní orchestr **Ostravská** banda rozšířený o hráče ONO – **Ostrava** New Orchestra, diriguje Bruno Ferrandis. Režisérem a scénografem inscenace je Rocc. "Spolupráce s ním je fantastická. Respektuje, že vzniká nové dílo, a snaží se tomu co nejpřirozenější cestou pomoci," pochvaluje si Chaloupka. Opera Zaprodanec bude mít světovou premiéru 27. června od 18:30 v **Divadle Antonína Dvořáka**.

Amerického skladatele Iana Davise (1989) pojí s **Ostravou** několikaleté pouto. Od roku 2019 se třikrát účastnil Institutu **Ostravských** dnů jako rezident – jeho skladba Pale Blue World s velkým úspěchem zakončila loňské bienále, a právě tato opakovaná pozitivní zkušenost vedla k jeho oslovení pro práci na opeře. Davis také vyučuje hudební teorii a skladbu na Brooklynské hudební konzervatoři a rovněž učí v rámci programu Newyorské filharmonie Very Young Composers. Ve svých dílech se inspiruje folkovou hudbou, kánonickými postupy, kontrapunktem, náhodou, dětskými díly i low-fidelity hudbou. Pro festival NODO připravuje krátkou operní skladbu Ephemeral Pulse (Pomíjivý puls) pro komorní orchestr, zpěváky a elektroniku. Text je převzat z básně Emily Dickinson Věčnost se skládá z dnešních dní. Hudební materiál vznikl volně strukturovanou improvizací, která byla zaznamenána, instrumentována pro orchestr a rozestlána jako lůžko, na které se text položí. Obsah i proces reflektují koncept času; jeho plynutí, dělení a pomíjivost/trvalost spontánních rozhodnutí. Ambientní **opera** je určena orchestru **Ostravská** banda), sboru (Canticum **Ostrava**), svou roli hraje elektronika. Dílo nastuduje Petr Kotík, scénická realizace bude výsledkem tandemu **Jiří Nekvasil – David Bazika**. Opera bude uvedeno 29. června v **Divadle Jiřího Myrona**.

Pražský skladatel Haštal Hapka (1997) právě dokončuje svou operní prvotinu Až tu všichni budou, s níž bude na NODO debutovat. "Můj vztah k opeře je dost zvláštní. Moje máma, když jsem byl malý, pracovala ve Státní opeře v Praze, tak jsem trávil spoustu večerů v její kanceláři a vždycky v určitou hodinu jsem seběhl dolů do lóže, abych nepřišel o oblíbenou část Traviaty, Lazebníka sevillského nebo Madam Butterfly. Pak se situace změnila a v posledních letech jsem na žádné opeře nebyl, na rozdíl od ostatní vážné hudby se tak u opery skoro vůbec neorientuji v soudobé tvorbě. I přesto jsem ale na tuhle příležitost bez většího přemýšlení okamžitě kývnul. Třeba abych zjistil, co to ta opera vůbec je," nechal se slyšet Hapka. A přichází s komornějším a pro operu méně tradičnějším obsazením: zpěváky (a herce) doplní smyčcové kvarteto a také soubor jazzových instrumentalistů z jazzové katedry HAMU. Dirigentem bude studující skladatel Patrik Kako. Děj opery se odehrává během nedělního rodinného oběda, jehož líná atmosféra je soustavně narušována ponurými zprávami z policejního vyšetřování jistého trestného činu. Ačkoliv identita pachatele není známá, detaily onoho vyšetřování prosakují do mysli všech členů rodiny a vzbuzují otázky, co pro koho znamená být v dnešní době hrdinou a kde leží prvopočátky takzvaných hrdinských činů. Režisérkou opery bude Vilma Bořkovec, rovněž absolventka HAMU a neúnavná popularizátorka opery a autorka řady site-specific projektů.

Podrobnosti o dalších čtyřech operách týmů z Rakouska, Německa, Izraele i našich českých pořadatelé budou informovat v příští tiskové zprávě. U příležitosti letošního NODO bude na festivalu "operovat" asi 120 zainteresovaných. NODO je největší kontinuální přehlídkou současné opery rozhodně v Čechách.

Zdroj: tisková zpráva pořadatelů

